
266

Besluit van 14 maart 1994, houdende wijziging van het Besluit nationaliteitsbewijs vissersvaartuigen en het Reglement zee- en kustvisserij 1977

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij van 12 november 1993, no. J. 9317929, Directie Juridische en Bedrijfsorganisatorische Zaken;

Gelet op artikel 1, tweede lid, van de Uitvoeringswet Visserijverdrag 1967 en artikel 3a van de Visserijwet 1963;

Gezien het advies van het Produktschap voor Vis en Visprodukten; De Raad van State gehoord (advies van 21 februari 1994, no. W11.93.0756);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij van 2 maart 1994, no. J. 943746, Directie Juridische en Bedrijfsorganisatorische Zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

De onderdelen b en c van artikel 3 van het Besluit nationaliteitsbewijs vissersvaartuigen¹ worden vervangen door:

b. bescheiden waaruit blijkt dat het vaartuig voor ten minste twee derde gedeelte toebehoort aan één of meer natuurlijke personen of rechtspersonen als bedoeld in artikel 1, tweede lid, onderdelen a en b, van de Uitvoeringswet Visserijverdrag 1967;

c. een afschrift van het registratiebewijs, bedoeld in artikel 6, vierde lid, van het Registratiebesluit vissersvaartuigen 1964.

ARTIKEL II

In het eerste lid van artikel 1 van het Reglement zee- en kustvisserij 1977² wordt onderdeel a van de omschrijving van het begrip «vissersvaartuig» vervangen door:

a. overeenkomstig artikel 1, tweede lid, van de Uitvoeringswet Visserijverdrag 1967 als Nederlands geldt en.

ARTIKEL III

Indien het bij koninklijke boodschap van 6 november 1992 ingediende voorstel van wet houdende wijziging van een aantal wetten met het oog op de uitvoering van de Overeenkomst tussen de EEG, EGKS en hun Lid-Staten enerzijds en de EVA-Staten met uitzondering van Zwitserland anderzijds betreffende de Europese Economische Ruimte (EER-Uitvoeringswet) tot wet wordt verheven en artikel XXIIIa van die wet in werking treedt, treedt dit besluit op hetzelfde tijdstip in werking.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij horende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 14 maart 1994

Beatrix

De Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,
P. Bukman

Uitgegeven de *negentiende* april 1994

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

¹ Stb. 1974, 469

² Stb. 1977, 666; laatstelijk gewijzigd bij besluit van 17 december 1993 (Stb. 697)

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van het bepaalde in artikel 25a, vijfde lid jo. vierde lid, onder b, van de Wet op de Raad van State

ALGEMEEN

Op 25 juli 1991 wees het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen een arrest over de toepassing van de artikelen 52 en 58 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap (zaak C-221/89; Factortame II). Aan het Hof van Justitie was de vraag voorgelegd of de voorwaarden die het Verenigd Koninkrijk stelde ten aanzien van de nationaliteitsverlening en de registratie van vissersvaartuigen in overeenstemming waren met het gemeenschapsrecht.

Het Hof van Justitie overwoog in het arrest onder meer dat het bij de huidige stand van het gemeenschapsrecht aan de lid-staten is om, overeenkomstig de algemene regels van internationaal recht, de voorwaarden vast te stellen die moeten zijn vervuld opdat een schip in hun registers kan worden ingeschreven en het recht kan worden verleend om hun vlag te voeren, maar dat zij bij de uitoefening van deze bevoegdheid de voorschriften van het gemeenschapsrecht moeten eerbiedigen.

Volgens het Hof vloeit hieruit voort dat het Verenigd Koninkrijk in strijd met het in artikel 52 van genoemd verdrag vervatte discriminatieverbod de eis stelde dat natuurlijke personen, eigenaars of bevrachters van een vaartuig, en in het geval van een vennootschap, de aandeelhouders en de bestuursleden de Britse nationaliteit moesten hebben.

Ook de eis dat de zetel van de onderneming die het schip exploiteert en beheert op het grondgebied van in casu het Verenigd Koninkrijk moet zijn gevestigd, acht het Hof in strijd met de artikelen 52 en volgende van genoemd verdrag. Op grond van deze artikelen moet een rechtspersoon, die in overeenstemming met de wetgeving van een lid-staat is opgericht, in een andere lid-staat een vissersvaartuig kunnen exploiteren via een agentschap, filiaal of dochteronderneming als bedoeld in artikel 52 van genoemd verdrag.

Dit arrest heeft geleid tot een voorstel van wet tot wijziging van artikel 1, tweede lid, van de Uitvoeringswet Visserijverdrag 1967 (Kamerstukken II 1992/93, 23 234), omdat dit artikel voor verlening van de Nederlandse nationaliteit onder meer de voorwaarde stelt dat het vaartuig voor ten minste twee derde gedeelte toebehoort aan Nederlanders. Deze voorwaarde verhindert een onderdaan van een andere lid-staat als natuurlijk persoon een vissersvaartuig onder Nederlandse vlag te exploiteren. Dit is alleen mogelijk door oprichting van een rechtspersoon naar Nederlands recht. Omdat deze bepaling niet voor Nederlandse onderdanen geldt, kan zij als een op grond van het gemeenschapsrecht verboden vorm van discriminatie naar nationaliteit worden aangemerkt.

In het voorstel van wet wordt deze discriminatie opgeheven en geldt een vaartuig als Nederlands indien het voor ten minste twee derde gedeelte toebehoort aan één of meer natuurlijke personen die de nationaliteit van een der lid-staten van de Europese Gemeenschap bezitten of aan één of meer rechtspersonen die in overeenstemming met de wetgeving van een lid-staat van de Europese Gemeenschap zijn opgericht en die hun statutaire zetel, hun hoofdbestuur of hun hoofdvestiging binnen de Europese Gemeenschap hebben.

In samenhang met de hierboven genoemde wijziging van artikel 1, tweede lid, van de Uitvoeringswet Visserijverdrag 1967 moet ook de EER-Uitvoeringswet worden genoemd. Deze wet vloeit voort uit de op 2 mei 1992 te Oporto tot stand gekomen Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte (EER) tussen de Europese Economische Gemeenschap, de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal en hun

lid-staten enerzijds en de staten van de Europese Vrijhandelsassociatie (EVA) met uitzondering van Zwitserland anderzijds.

Ingevolge artikel 31 van de EER-Overeenkomst mag de vrijheid van vestiging voor onderdanen van een lid-staat van de Europese Gemeenschappen of van een EVA-staat op het grondgebied van een andere staat bij de Overeenkomst niet worden beperkt.

In artikel XXIIIa van de EER-Uitvoeringswet wordt artikel 1, tweede lid, van de Uitvoeringswet Visserijverdrag 1967 aangepast aan deze bepaling. Ten aanzien van de inwerkingtreding bepaalt artikel XXIIIa dat de wijziging van artikel 1, tweede lid, van de Uitvoeringswet Visserijverdrag 1967 ingevolge de EER-Uitvoeringswet eerst in werking treedt indien het voorstel van wet tot wijziging van de Uitvoeringswet Visserijverdrag 1967 naar aanleiding van het arrest van het Hof van Justitie tot wet is verheven.

Het onderhavige besluit is voor advies aan het Produktschap voor Vis en Visprodukten voorgelegd. Genoemd schap kan met het besluit instemmen.

Toelichting op artikel I

Ingevolge artikel 2 van de Uitvoeringswet Visserijverdrag 1967 is de schipper van een Nederlands vissersvaartuig verplicht ervoor te zorgen dat aan boord een document aanwezig is waaruit de nationaliteit van het vaartuig blijkt. Dit document en de procedure ter verkrijging daarvan zijn vastgesteld in het Besluit nationaliteitsbewijs vissersvaartuigen.

In artikel 3 van dit besluit is bepaald welke stukken bij de aanvraag van het document moeten worden overgelegd. Op grond van onderdeel b van dit artikel moeten bescheiden worden overgelegd aan de hand waarvan de nationaliteit van de eigenaar van het vaartuig kan worden vastgesteld. De nationaliteit van de eigenaar is ingevolge artikel 1, tweede lid, van de Uitvoeringswet Visserijverdrag 1967 mede bepalend voor de vraag of een vaartuig als Nederlands geldt en onder Nederlandse vlag kan worden geëxploiteerd. Omdat de verlening van de Nederlandse nationaliteit ingevolge de voorgestelde wijzigingen van artikel 1, tweede lid, van de Uitvoeringswet Visserijverdrag 1967 niet meer uitsluitend is voorbehouden aan vaartuigen die voor twee derde gedeelte aan Nederlandse onderdanen toebehoren, moet onderdeel b van artikel 3 van het Besluit nationaliteitsbewijs vissersvaartuigen worden gewijzigd.

De wijziging van onderdeel c van artikel 3 van het onderhavige besluit vloeit eveneens voort uit de voorgestelde wijzigingen van artikel 1, tweede lid, van de Uitvoeringswet Visserijverdrag 1967. Als gevolg hiervan kan voor de verlening van een nationaliteitsbewijs worden volstaan met het overleggen van een afschrift van het registratiebewijs dat op grond van het Registratiebesluit vissersvaartuigen 1964 door de houder van het centraal visserij-register wordt verstrekt.

Toelichting op artikel II

De onderhavige wijziging van artikel 1 van het Reglement zee- en kustvisserij 1977 strekt ertoe de omschrijving van het begrip «vissersvaartuig» in overeenstemming te brengen met het gemeenschapsrecht en met artikel 31 van de EER-Overeenkomst. Door het recht van vrije vestiging voor alle onderdanen van een lid-staat van de Europese Gemeenschappen en voor alle onderdanen van de EVA-staten kan het begrip «vissersvaartuig» thans niet meer worden beperkt tot vaartuigen die voor twee derde gedeelte aan Nederlanders toebehoren.

Toelichting op artikel III

De inwerkingtreding van het onderhavige besluit is gekoppeld aan het tijdstip van inwerkingtreding van artikel XXIIIa van de EER-Uitvoeringswet op grond waarvan artikel 1, tweede lid, van de Uitvoeringswet Visserijverdrag 1967 in overeenstemming wordt gebracht met artikel 31 van de EER-Overeenkomst. Zoals hierboven reeds in het algemene deel uiteen is gezet zal artikel XXIIIa op zijn beurt eerst in werking treden indien het voorstel van wet tot wijziging van de Uitvoeringswet Visserijverdrag 1967 naar aanleiding van het arrest van het Hof van Justitie tot wet is verheven.

De Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,
P. Bukman